

Faktaark:

Ytre Hvaler nasjonalpark er opprettet

Foto|Aase Richter

Den vakre Hvalerskjærgården har blitt nasjonalpark. Ytre Hvaler nasjonalpark omfatter ca. 354 km² av kystlandskapet og havbunnen i Hvaler og Fredrikstad kommuner i Østfold.

Særegent kystlandskap

I Ytre Hvaler nasjonalpark kan du oppleve et storslagent kystlandskap, uten større inngrep. Landskapet er preget av glatte svaberg og vindpåvirket kystskog. Det er stor variasjon fra de glatte og runde granitt- og gneisområdene på Hvalerøyene til forrevet rombeporfyrkonglomerat (globalt sjelden blandingsbergart) på Søsterøyene.

Svært viktig område for biologisk mangfold

Hvalerøyene har lenge vært kjent for å huse mange sjeldne og truede plantearter. Verneområdet er ett av få

steder i landet hvor den lille orkideen honningblom vokser. Mange naturtyper er registrert her. Blant dem flere uvanlige naturtyper hvor det bor sjeldne insekter, sopp- og algearter. Området har en spesiell og variert sommerfuglfauna.

Sjøbunnen

Også under vann skjuler det seg store naturverdier. Her er det variert undersjøisk topografi med stor variasjon i bunnforholdene.

Artsrikdommen er stor på bløtbunnsområder og hardbunnsområder fra grunne bølgeutsatte områder ved Heia til dyp på over 400 meter

mellom Søster og Torbjørnskjær.

Det er flere korallrev i området. Det mer enn 1200 meter lange Tisler-revet utpeker seg spesielt, og er et av verdens største kjente innskjærs kaldtvannsrev.

Friluftsliv

Nasjonalparken er et av de viktigste områdene for friluftsliv i Oslofjorden. Store arealer ble tidlig sikret som friluftsområder av Oslofjordens Friluftsråd. Området er attraktivt for båt- og fotturer, soling og bading. Nasjonalparken er også et attraktivt turmål for de mange hytteeierne i Hvaler og Fredrikstad kommuner.

Direktoratet for naturforvaltning (DN) er det sentrale, utøvende og rådgivende forvaltningsorganet innenfor bevaring av biologisk mangfold, friluftsliv og bruk av naturressurser. DN's visjon, For liv i naturen og natur i livet, er et uttrykk for dette. DN er administrativt underlagt Miljøverndepartementet. Myndigheten til å forvalte naturressurser er gitt gjennom ulike lover og forskrifter. Ut over lovbestemte oppgaver har direktoratet også ansvar for å identifisere, forebygge og løse miljøproblemer ved samarbeid, rådgivning og informasjon overfor andre myndigheter og grupper i befolkningen.

Foto| Aase Richter

Foto|Ottar Krohn

Foto|Vidar Asheim

Fiskerier

Ytre Hvaler er viktig for de lokale fiskerne fordi det ligger nært hjemmehavnene deres. Det er særlig rekefiske som har økonomisk betydning. Betydningen av annet fiske er mindre fordi bestandene er redusert de siste årene.

Fiske med redskap som garn og teiner kan fortsette i den nye nasjonalparken. I enkelte områder vil rekefiske og annen aktivitet som kan skade sjøbunnen ikke være tillatt.

Landbruk

Store deler av området er et åpent kystlandskap som tidligere ble beitet. Fortsatt beites enkelte øyer. Dette er viktig for å opprettholde det åpne landskapet og beholde viktige naturtyper med mange sjeldne plante- og insektsarter.

På Vesterøy og Kirkøy er deler av større skogsområder med viktige naturfaglige verneverdier inkludert i nasjonalparken. I enkelte områder har det vært drevet noe plukkhogst, i hovedsak som uttak av ved.

Samarbeid med Kosterhavets nasjonalpark

På svensk side av riksgrensen etableres Kosterhavets nasjonalpark med fokus på de marine naturverdiene og tilknyttede urørte kystlandskap. Det har vært nær kontakt med svenske myndigheter under utarbeidelse av verneforslagene. De to nasjonalparkene vil fremstå som ett stort verneområde med fokus på den marine naturen og kystlandskapet.

Fakta

- Ytre Hvaler nasjonalpark omfatter et areal på ca. 354 km².
- Nasjonalparken ligger i Hvaler og Fredrikstad kommuner i Østfold.
- Nesten hele nasjonalparken består av sjøarealer. Kun en mindre del finnes på land.

Fakta

- Landområdene i nasjonalparken har et rikt plante- og dyreliv, kystbarskog, lyngheier og andre naturtyper.
- Under vann er mangfoldet stort, blant annet i form av korallrev med en rik fauna og sjeldne dyrearter.

Ressurser

- <http://www.dirnat.no/nasjonalpark/er/>